

480. szám.

Törvényjavaslat,

az 1878. évi XX. törvényczikkbe iktatott és az 1887. évi XXIV. törvényczikkkel meghosszabbított vám- és kereskedelmi szövetség XVI. cikkének módosításáról.

1. §.

Az 1878. évi XX. törvényczikkbe iktatott és az 1887. évi XXIV. törvényczikkkel meghosszabbított vám- és kereskedelmi szövetség XVI. cikke a magyar ministerium és Ő Felsége többi királyságainak és országainak ministeriuma közt létrejött megállapodás alapján következőleg módosittatik:

XVI. CZIKK.

1. Találmányok és használati mustrák mindkét állam területén törvényes oltalomban részesítendők.

2. Az egyik állam polgárai, vagy azon személyek, kik ezen állam területén laknak, vagy ott teleppel birnak, a találmányok és használati mustrák oltalma tekintetében ugyanazon jogokat élvezendik, mint a saját állampolgárok.

3. Ha valamely, az egyik állam területén bejelentett találmány a szabadalom megadásának napjától számítandó 90 napon belül vagy az egyik állam területén bejelentett használati mustra a bejelentés napjától számítandó ugyanily határidőn belül a másik állam területén is mint találmány, illetve használati mustra jelentetik be, ezen későbbi bejelentésnek minden tekintetben ugyanazon hatálya van, mintha az első bejelentés idejében eszközöltetett volna.

4. Valamely ezen cikk értelmében az egyik állam területén bejelentett találmány vagy használati mustra ezen állam területén nem részesülhet nagyobb terjedelmű vagy hosszabb tartamú oltalomban, mint azon állam területén, hol a találmány vagy használati mustra először bejelentetett.

5. Az egyik állam területén előállított árúknak a másik állam területére való bevitele, az illető találmány vagy használati mustra oltalma tekintetében, ezen utóbbi államban, nem vonhat maga után hátrányos következtetéseket.

6. Az egyik államterület szabadalmi hatóságától kiadott határozatok és hirdetések, ha azok a másik állam szabadalmi hatóságai előtt használatnak, külön hitelesítésre nem szorulnak.

7. Az eddig közös egyetértéssel engedélyezett szabadalmak addig, míg azok újabb törvény értelmében át nem alakítatnak, tartamuk idejére mindkét állam területén érvényben maradnak.

Ily szabadalmak meghosszabbítása vagy érvénytelenítése iránt a két államterület kereskedelemügyi ministerei egyetértőleg határoznak.

A mennyiben az egyik államterület kereskedelemügyi minisztere a hosszabbításhoz hozzá nem járulna, a szabadalom ezen állam területére nézve hatályát veszíti.

Ha ily szabadalomnak az egyik állam területére nézve kimondott érvénytelenítése a másik állam területén megtagadtatik, vagy az ez iránti javaslatához a hozzájárulás a javaslat beérkezésétől számított három hónapon belül nem nyilvánított, a szabadalom azon állam területére nézve és azon terjedelemben válik hatálytalanná, a melyben és a mely terjedelemben az érvénytelennek kimondatott.

Az ilyen szabadalmakat érintő egyéb ügyeket mindkét állam kereskedelemügyi ministerei közlik egymással.

Az ily szabadalomnak a másik állam területén eszközendő hosszabbításaért az utóbbinak a jelenlegi szabadalmi díjnak megfelelő 25°/o-nyi lajstromozási díj fizetendő.

8. Addig, míg az egyik vagy a másik állam területén a szabadalmak oltalmára nézve új törvényes határozmányok életbe nem lépnek, ugyanott az eddigi szabályok maradnak hatályban.

2. §.

A jelen törvény 1894. . . . hó 1-én lép életbe és végrehajtásával a kereskedelemügyi miniszter bizatik meg.

Budapest, 1893. évi október hó 12-én.

*Lukács Béla s. k.,
kereskedelemügyi m. kir. miniszter.*

Melléklet a 480. számú irományhoz.

Indokolás,

„az 1878. évi XX. törvényczikkbe iktatott s az 1887. évi XXIV. törvényczikkel meghosszabbított vám- és kereskedelmi szövetség XVI. cikkének módosításáról“ szóló törvényjavaslathoz.

Az 1878. évi XX. törvényczikkbe iktatott s az 1887. évi XXIV. törvényczikkel meghosszabbított, jelenleg fennálló vám- és kereskedelmi szövetség XVI. cikke szerint a szabályszerűen kieszközölt találmányi szabadalmak a monarchia mindkét állam területein érvényesülnek és e célból a szabadalmi engedélyezés feltételei mindkét államterületen egyforma elvek szerint lesznek kölcsönös egyetértéssel törvényhozási úton megállapítandók s ha a szükség kívánná, hasonló úton megváltoztatandók. Addig, míg ez megtörténik, az e részben fennálló rendszabályok érvényben hagyattak. E törvényes határozmányok alapján a találmányi szabadalmak ez idő szerint közös egyetértéssel engedélyeztetnek, hosszabbítatnak vagy érvénytelenítetnek.

A szabadalmi díjak azon állampénztárt illetik, a hol a szabadalom kérelmeztetik, a másik állam pénztára részére csakis ezen díjak 25⁰/o-ban megállapított lajstromozási illeték szedetvén és küldetvén át.

A szabadalmi ügynek ezen szabályozása mellett a tapasztalás azt mutatta, hogy a szabadalmak engedélyezése, meghosszabbítása és érvénytelenítése felette nehézkesnek és a közös egyetértéssel való elintézés felette nehézkes volta miatt hosszas levelezést és bonyodalmas tárgyalásokat igényelt, melyek éveken át elhúzódtak, és az ipar fejlődésére nézve oly nagyfontosságú találmányi és szabadalmi ügynek kellő fejlesztését és általános terjedését nem igen mozdították elő.

Ha mindameillet a két állam kormányai közt fennállott egyetértő eljárás mellett a szabadalmi ügyek a viszonyok által előidézett idővesztéssel mégis évtizedeken át nagyobb fennakadás nélkül kezelhetők voltak, az csakis a még az 1852. évből származó, jelenleg fennálló, de most már elavult tiszta bejelentési rendszeren alapuló szabadalmi szabályok fennállása mellett volt lehetséges.

Az ügynek ezen állása azonban azonnal változik, mihelyt a szabadalmi ügynek általánosan sürgetett reformja célba vétetik, akkor ugyanis már kettős nehézséggel állunk szemben:

1. a monarchia két államterületére nézve egybehangzó új törvény iránt kellene meg-egyezni, a mi a két államterület ipari es forgalmi viszonyainak különböző volta miatt rend-kivül nehéz ;

2. egy új szabadalmi rendszer mellett a jelenleg gyakorlatban levő és a vám- és kereskedelmi szövetségen alapuló — egyetértő eljárás többé alig volna fentartható, legfeljebb az esetben, ha vagy közös szabadalmi hatóság, pátenshivatal alakíttatnék, vagy ha az egyik államterület hatóságának a szabadalom iránti megállapodását a másik államterület kormánya minden további vizsgálat nélkül elismerné. Elvi szempontokból e két módozat egyikét sem tartottam elfogadhatónak, annál kevésbbé, mert egyik sem biztosítja a szabadalmi ügyeknek czélszerű kezelését s a találmányok ügyének további fejlesztését.

Ily körülmények közt és miután nekünk is szükségünk van arra, hogy szabadalmi és találmány-oltalmi ügyeinket viszonyainknak megfelelően törvényhozási uton rendezzük, a szabadalmi ügyek intézésének jelenlegi nem egészen megfelelő állapotának megjavítása érdekében az Ő Felsége többi királyságai és országai kormányával folytatott tárgyalások azon eredményre vezettek, hogy a fennálló vám- és kereskedelmi szövetség XVI. cikke kölcsönös egyetértéssel olyformán módosíttassék, hogy a monarchia mindkét államterülete a szabadalmi törvényhozás tekintetében teljes függetlenséget nyerne és a találmányi szabadalmak jövőben többé nem kölcsönös egyetértéssel, hanem mindegyik kormány részéről saját államterületére nézve az államnak független és önálló törvényhozása alapján önállóan engedélyeztetnének, hosszabíttatnának, illetve érvényteleníttetnének.

Az egyezménynek, illetve a vám- és kereskedelmi szövetség módosítandó XVI. cikkének többi intézkedéseire áttérve, van szerencsém a következőket megjegyezni:

Az új cikknek 1. pontja azon elvet foglalja magában, hogy a monarchia mindkét államterületén a találmányok mindegyik államnak külön törvényhozásában foglalt elvek szerint oltalomban fognak részesülni.

Itt még a használati mustrák is említetnek, tudniillik az oly szerszámok, eszközök és más fajta használati cikkek, melyek kisebb jelentőségüknél fogva kevesebb formasággal kisebb díjért és rövidebb időre részesíttetnek oltalomban, mint a valóságos találmányok.

Teljesen indokolt a használati mustrákat is oltalomban részesíteni s ennél fogva szükséges kimondani, hogy ezen oltalom megadatik, önként értetvén, hogy fentartatik az illető törvényhozás azon joga, hogy ezen oltalmat használati mustra vagy esetleg találmányi szabadalom alakjában adja meg, mint ez már a Németbirodalommal szabadalmi mustra- és védjegy-oltalom tárgyában 1891. évi december 6-án kötött egyezményben (1892: IV. törvény-cikk) történt.

A 2-ik pont értelmében az egyik államterület alattvalói, valamint azon személyek részére, kik ezen államterületen laknak vagy ott teleppel bírnak, a találmányok és mustrák oltalma tekintetében ugyanazon jogok biztosíttatnak, mint a saját alattvalóknak. A teljes viszonyosság tehát a monarchia mindkét állama közt a szabadalmak és mustrák oltalma tekintetében egymásnak kölcsönösen biztosíttatni fog.

Ezen pont tehát oly elvet mond ki, mely a legtöbb külállammal kötött egyezményben is benfoglaltatik.

A 3-ik pontban az egyik állam területén szabadalmat nyert vagy használati mintát bejelentett, feltalálónak az első bejelentéstől számítandó elsőbbség biztosíttatik a másik államterületen is azon esetre, ha ő találmányát vagy használati mustráját a szabadalom megadása, illetve a használati mustra bejelentése után 90 napon belül a másik államterületén is bejelenti. — Ez által azon találmányok részére, melyek Ő Felségének többi királyságaiban és országaiban jelentetnek be, elsőbbség biztosíttatik a magyar korona országaiban és viszont a nálunk bejelentett találmányoknak, ott biztosíttatik a fentebbi határidőhöz kötött elsőbbség. — Hasonló kölcsönösségen alapuló kedvezmény biztosíttatott már a Németbirodalom alattvalóinak vagy

lakóinak a Németországgal kötött szabadalmi mustra- és védjegy-egyezmény 2. cikkében (1892: IV. törvényczikk.).

A legtöbb állam közt elfogadott elv az, mely a 4. pontban kifejezést talál, tudniillik, hogy az egyik állam területén bejelentett találmányok és használati mustrák oltalma a másik államterületen hosszabb tartamú és nagyobb terjedelmű nem lehet, mint azon államterületen, hol az eredetileg megadatott, illetve bejelentetett. — Így például a használati mustra, ha a törvényhozás szerint 3 évre érvényes, a másik államterületen is mint szabadalom csak 3 évig maradhat hatályban; vagy egy szabadalom, mely eredetileg az egyik államterületen engedélyeztetett, de ott később érvénytelenített, a másik államterületen már ez oknál fogva is megszüntethető.

Az 5-ik pontban azon elv foglaltatik, mely szintén a legtöbb állammal létrejött egyezményekben is ki van mondva, hogy az egyik államterületen előállított árúknak a másik államterületre való bevitele magában véve az oltalomnak elvonását maga után nem vonhatja, fennállván e mellett természetesen az államhatóságnak azon joga, hogy a találmánynak belföldön leendő kielégítő gyakorlatba vételét követelhesse és annak mulasztását a szabadalom megvonásával sújthassa.

Mint hogy az elsőbségnek biztosított kölcsönös elismerése a bejelentés és engedélyezés napjainak igazolását teszi gyakran szükségessé, költséges és fáradságos hitelesítések kikerülése céljából a 6-ik pontban az illető szabadalmi hatóságok hirdetései és kiadmányai kölcsönösen hiteleseknek elismertetnek.

A 7-ik pont a szükséges átmeneti intézkedéseket tartalmazza az eddig kölcsönös egyetértéssel engedélyezett szabadalmakra nézve. — Nevezetesen biztosítja egyfelől az illetők szerzett jogait, másfelől az egyetértő eljárást, illetve intézkedést azokra nézve a két állam kormányai között.

Egyébként mind a két állam kormányának biztosítva van azon jog is, hogy a régiebb keletű szabadalmat is meghosszabbíthatja vagy megsemmisítheti, illetve, hogy a másik területen meg nem hosszabbított vagy érvénytelenített szabadalmat a saját területére nézve érvényben tarthatja.

A két kormány egymásnak az ily egyetértéssel adott (régibb) szabadalmakra vonatkozó egyéb ügyeket, például az átruházásokat, a megbizottak neveit, a netaláni lefoglalását stb. tudomásvétel, esetleg feljegyzés végett ezentúl is kölcsönösen közölni fogja.

Végre gondoskodás történik az iránt, hogy az ily régiebb szabadalmak után beszedendő lajstromozási díjak az eddigi összegben kölcsönösen, úgy mint eddig, egymásnak kölcsönösen megküldetnek, illetve kiegyenlítettnek, és hogy addig, míg a szabadalmi ügy külön törvény útján rendeztetnék, az eddig fennállott szabadalmi szabályok törvényes alapon továbbra is érvényben tartassanak.

A törvény életbeléptetése napját egyelőre nyitva hagyni bátorkodtam, mert azt az alkotmányos tárgyalások folyamához képest Ő Felsége többi királyságai és országai kormányával egyetértőleg kellend megállapítani.

Ezek előrebocsátása után a két államterület kormányai közt megállapított és a magyar korona tartományainak szabadalmi ügyekben teljes önállóságot biztosító egyezményt magában foglaló jelen törvényjavaslatot elfogadás végett ajánlom, tisztelettel megjegyezvén, hogy annak törvényerőre emelkedése után nem fogok késni a találmányi és szabadalmi ügyek — viszonyaink s ipari érdekeinknek megfelelő — törvényhozási rendezése iránt a szükséges előterjesztéseket megtenni.

Budapest, 1893. évi október hó 12-én.

*Lukács Béla s. k.,
kereskedelmügyi m. kir. minister.*

526. szám.

A közgazdasági bizottság jelentése,

„az 1878. évi XX. törvényczikkbe iktatott és az 1887. évi XXIV. törvényczikkkel meghosszabbított vám- és kereskedelmi szövetség XVI. cikkének módosításáról“ szóló törvényjavaslat tárgyában.

Tisztelt Képviselőház!

A találmányok szabadalmazási ügyének helyes és czélszerű szabályozása az ország ipari érdekeinek egyik legfontosabb tényezőjét képezi, olyannyira, hogy egy a viszonyoknak és követelményeknek teljesen megfelelő szabadalmi törvény alkotása által Magyarország iparának fejlesztése hathatósan fog előmozdittatni.

Ezen szempontból vizsgálva a találmányi oltalom ügyeinek mai szervezését, mindenekelőtt constatálandó azon elvitázhatlan tény, hogy a nálunk az 1878. évi XX. t.-czikkbe iktatott és az 1887. évi XXIV. t.-czikkkel meghosszabbított vám- és kereskedelmi szövetség XVI. cikkének határozata alapján jelenleg érvényben álló szabályzat és eljárás az igényeknek több tekintetben meg nem felel. A helyesen szervezett szabadalmi ügy fő kellékei ugyanis: a szabadalmak kieszközlésére vonatkozó eljárás gyorsasága, teljes jogbiztonság és a hazai ipar igényeinek megóvására szolgáló eszközök statuálása. Ezen főkellékeknek pedig sem a jelenleg törvényszerűen alkalmazott ugynevezett »bejelentési eljárás«, sem pedig azon körülmény, hogy minden szabadalmi ügy végleges rendezését rendszerint a monarchia két államának kormányai közt folytatandó hosszadalmas tárgyalások kell, hogy megelőzzék, meg nem felel.

A kereskedelemügyi minister ur ezen kedvezőtlen helyzet megváltoztatása végett huzamosabb időn át tárgyalásokat folytatott az osztrák kormányval oly irányban, hogy a vám- és kereskedelmi szövetség értelmében egy az igényeknek megfelelő szabadalmi törvény közös egyetértéssel és egyenlő elvekre fektetve szerkesztessék. Ezen tárgyalások folyamán azonban constatáltatott, hogy oly szabadalmi törvényt, mely a jelzett feltételeknek minden irányban megfelelné, csupán azon esetben lehetne közös alapon megalkotni, ha vagy egy közös szabadalmi hivatal állíttatnék fel, vagy pedig elhatározatnék, hogy a monarchia egyik állam területén adományozott szabadalmak a másik államban minden további vizsgálat és elbirálási jog nélkül egyszerűen elismertetnének. Ámde igen fontos közjogi, közgazdasági és pénzügyi indokok alapján ezen módok egyikike sem lévén elfogadható, a monarchia két államának kormányai közt azon megállapodás jött létre, hogy a találmányok oltalmazásának eddig előirt közös egyetértéssel való intézésének kötelezettsége megszüntetessék és hogy ezentúl mindegyik állam ezen ügyeket önállóan és egymástól függetlenül szabályozza.

A bizottság véleménye szerint ezen megoldása a kérdésnek minden körülmény között okvetlenül a legmegfelelőbb, mert módunkban álland ezen ügyeket olyképen rendezni, a mint azt kizárólag saját jól felfogott érdekeink megkívánják.

Hogy azonban az önálló magyar szabadalmi törvényt megalkothassuk, mindenekelőtt szükséges, hogy a vám- és kereskedelmi szövetség ide vonatkozó intézkedései az említett megállapodás értelmében módosíttassanak. Ezt célozza a jelentésünk tárgyát képező törvényjavaslat, melyet a bizottság egyhangúlag magáévá tett.

A törvényjavaslat részleteit illetőleg első sorban kiemelendő, hogy az 1. §. bevezető része és első pontja azon elvi intézkedést tartalmazza, mely szerint az érvényben álló vám- és kereskedelmi szövetség XVI. cikkének módosításával a találmányok és használati mustrák oltalmának szabályozása ezentúl a monarchia mindkét államában önállóan lesz eszközendő.

Az 1. pont külön említi fel a találmányok és külön a használati mustrák oltalmának rendezését, mi által a jövőben alkotandó szabadalmi törvény tekintetében azon direktiva adatik, hogy a közgazdaságilag kevésbé fontos használati mustrák szabadalmazása a fontosabb találmányoktól esetleg eltérő — és mindenesetre könnyebb — eljárási módok szerint lesz rendezendő, a mint ezt különben a törvényjavaslathoz csatolt indokolás is felemlíti.

Az 1. §. 2—6. pontjai azon elbánást és azon kedvezményeket állapítják meg, a melyekben a monarchia egyik államában nyújtott szabadalmi oltalmak a monarchia másik államában fognak részesítettetni. Ezen határozmányok, a melyek a külállamoknak az ezekkel kötött szerződésekben legnagyobbbrészt szintén megadattak, a teljes viszonyosság elvére alapítvák s az igényeknek teljesen megfelelnek.

A 7. pontban ismét azon átmeneti intézkedések foglalvák, melyek az eddig közös egyetértéssel engedélyezett szabadalmak további érvényben maradását, azok meghosszabbítását, illetőleg érvénytelenítését rendezik.

Végül a 8. pont arról intézkedik, hogy a míg a monarchia államterületein a találmányok oltalmazására új törvények életbe nem léptetnek, a jelenlegi szabályok maradnak érvényben. Mindezen határozatok a bizottság egyhangú helyeslésével találkoztak, mert ezek úgy a célszerűség, mint a méltányosság szempontjainak teljesen megfelelnek.

Az 1. §-ban néhány tisztán styláris jellegű módosítást ajánl elfogadásra a bizottság.

A. 2. §. a törvény életbeléptetésének napját fogja megállapítani. Mindenesetre kívánatos, hogy a jelen törvényjavaslat mielőbb életbeléptessék; minthogy azonban ez csupán a hasonló osztrák törvénnyel egyidőben történhet, ezen időpont pedig eddig megállapítható még nem volt, ezért a bizottság az életbeléptetés idejét a törvényjavaslatnak a t. képviselőházban leendő tárgyalásakor véli megállapítandónak.

Ezek előrebocsátása után a bizottság még külön felemlítendőnek tartja, hogy a jelen törvényjavaslat a szabadalmi oltalmak szabályozása terén csupán az első lépést képezi és hogy ezen javaslatnak törvényerőre emeltetése után lesz megalkotandó a magyar szabadalmi törvény, továbbá hogy ezután lesz az 1879. évi LII. t.-cz. 9. §-ára való tekintettel a szabadalmi ügyek szempontjából a viszony Bosznia- és Hercegovinával, nemkülönben a Lichtenstein hercegséggel ujonnan rendezendő. Megjegyezzük egyébként, hogy a kereskedelemügyi minister úr által a bizottságnak adott felvilágosítások szerint mindhárom irányban a szükséges előmunkálatok és tárgyalások időközben már folyamatba tétettek.

Ezek után a bizottság az előadott indokok alapján a jelen törvényjavaslatot a bizottságilag megállapított és ide mellékelt szövegben a t. képviselőháznak elfogadásra ajánlja.

Budapesten, 1893. évi december hó 3-án.

vasútak érdekében is, ezen kívül politikai és hasznos indokok is támogatják a kiépítést.

Újlag is hangsúlyozva, hogy eme vasúti vonal az államkincstár legkisebb megterhelése nélkül fog létesítettetni, és felemlítve, hogy a részvénytársaság a megkívánt 40.000 forintnyi biztosítási alapot az állampénztárba már tényleg beszolgáltatotta, a közlekedésügyi bizottság nevében arra kérem a t. házat, hogy a törvényjavaslatot elfogadni, s azt hasonló czélból a főrendiházzal is közölni méltóztassék. *(Helyeslés a jobboldalon.)*

Elnök: Kíván-e valaki szólani? Ha senki sem kíván szólani, a vitát bezárom, és kérdem a t. házat, méltóztatik-e a törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadni, igen, vagy nem? *(Elfogadjuk.)*

A törvényjavaslat tehát általánosságban elfogadtatott. Következik a részletes tárgyalás.

Perczel Béni jegyző *(olvassa a törvényjavaslat címét és 1-3. §-ait, melyek észrevétel nélkül elfogadtatnak).*

Elnök: A törvényjavaslat általánosságban és részleteiben is elfogadva lévén, méltóztassanak hozzájárulni ahhoz, hogy ez a holnapi ülésben harmadszori felolvasásban tárgyalassék. *(Helyeslés.)* Tehát a törvényjavaslat harmadszori felolvasása a holnapi ülés napirendjére tűzetik ki.

Következik a közlekedésügyi bizottságnak 522. számú jelentése a kereskedelemügyi miniszternek a barlafalu-erdőszádi helyi érdekű vasút engedélyezéséről szóló jelentése tárgyában. Gondolom, méltóztatnak hozzájárulni ahhoz, hogy a jelentés felolvasottnak tekintessék. *(Helyeslés.)* A jelentés tehát felolvasottnak tekintetvén, az előadó urat illeti a szó.

Gr. Bethlen Balázs, a közlekedésügyi bizottság előadója: T. ház! A közlekedésügyi bizottság tárgyalás alá vevén a kereskedelemügyi miniszter úrnak a barlafalu-erdőszádi helyi érdekű vasút engedélyezéséről szóló jelentését, mely vasút természetes folytatását fogja képezni a nagy-károly-somkúti helyi érdekű vasútnak, és melynek építési hossza 8,4 kilométer, azt a t. háznak tudomásul vétel végett ajánlja, annival inkább, mert ezen helyi érdekű vasút az illető vidéknek érdekeit lesz nagy mértékben hivatva szolgálni, és az állami hozzájárulás jóval alúl marad a törvényben megszabott 10°/o segélyezésnek. *(Helyeslés a jobboldalon.)*

Elnök: Kíván-e valaki szólani? Ha senki sem kíván szólani, azt hiszem, méltóztatnak hozzájárulni ahhoz, hogy ez a jelentés tudomásul vétessék, és hasonló czélból a főrendiházzal közöltessék. *(Helyeslés.)* Ezt tehát határozatképen kimondom.

Következik a napirend szerint a közgazda-

sági bizottság jelentése, az 1878:XX. czikkbe iktatott vám- és kereskedelmi szövetség 16. czikmének módosítása tárgyában. (Irom. 526) Azt hiszem, méltóztatik a t. ház hozzájárulni, hogy a jelentés felolvasottnak tekintetk. *(Helyeslés.)* Felolvasottnak tekintetvén a jelentés, az előadó úr fog szólni.

Gr. Batthyány Tivadar, a közgazdasági bizottság előadója: T. ház! *(Halljuk! Halljuk!)* Az 1878:XX. czikkbe iktatott és az 1887:XXIV. czikkkel meghosszabbított vám- és kereskedelmi szövetség 16. czikke szabályozza a találmányi oltalmak ügyét. Ezen törvényczikk ma érvényben levő szövege és határozatai értelmében a találmány-oltalmi ügyről először is addig, a míg a monarchia két államának törvényhozásai ezen ügyet újabb törvénynyel szabályozni nem fogják, kimondja, hogy az 1852-iki királyi pátenssel életbeléptetett szabadalmi törvény, vagyis helyesebben szabadalmi rendelet bír érvénynyel, kimondja továbbá a vám- és kereskedelmi szövetség 16. czikke azt, hogy a monarchia két állama a szabadalmi ügy rendezése és intézése tekintetében közös egyetértéssel jár el. Kimondja végre harmadszor azt is, hogy a jövőben a szabadalmi törvények egyenlő alapon és egyenlő feltételek mellett lesznek megalkotandók.

A jelen törvényjavaslat ezen állapot teljes megváltoztatását célozza, a mennyiben a szabadalmi ügy közösségének megszüntetésével a monarchia két államának külön külön önálló eldöntésére és rendezésére bizza a szabadalmi ügyeket.

Midőn ezen törvényjavaslatot a közgazdasági bizottság nevében szerencsés vagyok a t. háznak elfogadásra ajánlani, utalhatok a törvényjavaslatához csatolt indokolásban, valamint a közgazdasági bizottság jelentésében kifejezett indokokra, a melyek nemcsak hogy helyessé és szükségessé teszik ezen törvényjavaslatot, de egyúttal igazolják, hogy határozott és nagymérvű haladást képez a jelenlegi viszonyokkal szemben. Mondom, utalhatok e tekintetben a miniszteri indokolásra és a bizottsági jelentésre, de ha mégis vagyok bátor pár percze kikérni a t. ház figyelmét, teszem ezt azon okból, mert meggyőződésem, hogy a jelen törvényjavaslat a magyar ipar fejlesztése szempontjából egy új korszak megnyitását képezi, melyet röviden megismertetni kötelességemnek tartok.

A ki csak valamelyest is foglalkozott a civilizált államok ipari fejlődésének ügyeivel, az tapasztalhatta, hogy az ipar fejlesztése a szabadalmi ügy helyes rendezésével szoros kapcsolatban áll. Mentől jobban, mentől czélszerűbben van rendezve a találmányi oltalmak ügye, annál intenzívebb az illető ország ipari fejlődése.

dése. Méltóztassanak körültekinteni a külföldön. Angolországban, Németországban s az Észak-amerikai Egyesült-Államokban a patens ügyek szervezése magas színvonalon áll, és tapasztaljuk azt, hogy épen a szabadalmi oltalmak alapján ezen országok ipara tetemes, rohamos és helyes irányú fejlődésnek örvend. Ha ezzel szemben vizsgálatom tárgyává teszem a mi viszonyainkat, úgy meg kell vallanom, hogy a mai helyzet nálunk a magyar ipar fejlesztése céljainak meg nem felel. Nem felel meg azért, mert az a rendszer, a melyet mi a szabadalmi oltalom tekintetében mindezideig alkalmaztunk, az u. n. bejelentési rendszer elavult, s a célnak és a rendeltetésnek meg nem felel. De nem felel meg másodszor azért, mert a fennálló szabályok és törvények szerint előírt Ausztriával való közös, egyetértő eljárás mellett a szabadalmi jog elnyerésének legelső főkélléke, a gyorsaság hiányzik. Tudjuk, hogy a mai viszonyok között gyakran évek telnek el, míg egy feltaláló a patenst teljesen rendezve kezébe kapja. Ez egyik oka annak, hogy Magyarországon az újabb iparok fejlődni és felvirágozni nem voltak képesek. A t. kormány a vám- és kereskedelmi szövetség határozata értelmében ezen ügyeknek a változott helyzet alapján való rendezésére tárgyalásokat indított az osztrák kormánnyal oly célból, hogy egy modernebb szabadalmi törvényt alkosson, és pedig úgy, a mint a vám- és kereskedelmi szövetség előírja, közös megegyezéssel.

A tárgyalások folyamán arra a meggyőződésre jutott mindkét fél, hogy ha ezen szabadalmi ügyet teljes irányba kívánja rendezni nem tehet egyebet, mint vagy egy közös patens hivatalt életbeléptetni, vagy, hogy közös osztrák-magyar patenst bocsátanak ki: vagy pedig, hogy kölcsönösen el kell ismerni az osztrák kormány által adott patenst minálunk is, és viszont a mi kormányunk által adott patenst Ausztriában is a nélkül, hogy jogunk volna a patenst egyáltalában vizsgálat tárgyává tenni. Egyik megoldás sem felelhet meg Magyarország érdekeinek.

Hogy új közös intézményt létesítsünk e téren, arról szó sem lehet; hogy pedig elismerjük egy más állam által adott patens kötelező voltát, ez a mi iparunk érdekében el nem fogadható.

Ennek következtében a monarchia két államának kormánya azon közös megállapodásra jutott, hogy legjobb lesz a szabadalmi ügyet külön, önálló törvényekkel rendezni. Hogy ez megtörténhessék, szükséges volt az 1877. XXI. tcz.-nek, mely a vám- és kereskedelmi szövetség érvényét meghosszabítja, az ezen elvvel ellentétben álló XVI. cikkét módosítani. Ez a

jelen törvényjavaslatnak tulajdonképeni főcélja, hivatása.

Ámde midőn e törvénnyel módosítjuk a vám- és kereskedelmi szövetség illető pontját, ezzel egyszersmind Magyarország egész ipari fejlődésére kiterjedő nagyfontosságú akciónak csakis alapját vetjük meg. Mihelyt ugyanis a törvényjavaslat érvényre fog emeltetni, azután, és csakis azután alkalmunk lesz megalkotni az önálló szabadalmi törvényt. Szabályozni kell majd az úgynevezett mustrák kiadását vagy is azon kisebb találmányok szabadalmazását, a melyek tekintetében nem indokolt, hogy nagyobb költség mellett, nagy apparátussal adassék meg a patens. Erre utalás a törvényjavaslatban is történik. Ez lesz a második törvényhozási intézkedés, a melyet ezen törvény alapján kell majd a kormánynak előterjeszteni. Szükséges lesz ezenfelül még az 1879. évi tcz. 9. szakaszára való tekintettel, minthogy ezen szakasz értelmében a monarchia két államában érvényes patensek Bosznia és Hercegovinában is érvénnyel bírnak, és ez a viszony a közösség megszűntével változni fog, ezt a dolgot is rendezni kell. Szükséges lesz végül a velünk vámegegyességben lévő Lichtenstein fejedelemséggel is a viszonyt rendezni.

Madarász József: Borzasztó!

Gr. Batthyányi Tivadar előadó:

Ez nem igen fontos kérdés ugyan, de ezt is meg kell oldani. Ezek lesznek azok a javaslatok, a melyeket a t. kormány mielőbb benyújtani fog. A miniszter úrnak a közgazdasági bizottságban tett jelentése értelmében mindezen javaslatok már munkában vannak, s az illető tárgyalások már megindítottak, úgy, hogy remélhetjük, hogy a törvényhozás aránylag rövid idő múlva az egész szabadalmi ügynek helyes, ipari érdekeinknek megfelelő megoldását kezébe fogja vehetni.

E szempontokból van szerencsém a törvényjavaslatot általánosságban, még pedig a bizottsági jelentés szövegében, mely az eredetitől csak némely stiláris módosításban tér el, elfogadásra ajánlani. *(Helyeslés.)*

Elnök: Kíván valaki szólni?

Madarász József: T. ház! Minthogy nincs semmi üdvösebb egy országra nézve, mintha ügyeit önállóan intézheti, én ez általános elvvel fogva, melyet már a mai ülés elején is hangoztattam, s mely országgyűlési működésnek mindig vezérfonala volt, e bár csekélynek látszó, de azért igen fontos ügyű törvényjavaslatot a részletes tárgyalás alapjául örömmel elfogadom. *(Helyeslés.)*

Elnök: Kíván még valaki szólni? Ha nem, kimondom, hogy a törvényjavaslat általánosságban elfogadtatik.

Perczel Béni jegyző (olvassa a címet és az 1. §-t, melyek észrevétel nélkül elfogadtatnak; olvassa a 2. §-t).

Gr. Batthány Tivadar előadó: Mint már a közgazdasági bizottság jelentésében utaltunk rá, e törvény életbeléptetése napjának meghatározását, függőben kellett hagyni, mert e törvényjavaslat csak az osztrák hasonló törvénynyel egyidejűleg léphet életbe, s ez iránt akkor még nem volt megállapodás létrehozható. De most 1894. január 1-ét hozhatom javaslatba, úgy, hogy a szöveg így hangzanék:

»A jelen törvény 1894. január hó 1-én lép életbe és végrehajtásával a kereskedelemügyi miniszter bizatik meg.« (Helyeslés.)

Elnök: Ha méltóztatik hozzájárulni, így mondom ki a határozatot. (Helyeslés.)

Ezzel a törvényjavaslat részleteiben is elévén fogadva, méltóztatik hozzájárulni, hogy holnap harmadszori olvasásban tárgyalassék? (Helyeslés.)

Következik a napirend szerint a közgazdasági bizottság jelentése, »az 1884. évi IV. tcz. által Szeged sz. kir. városban felállított középítészeti tanács hatáskörének meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat tárgyában. (Irom. 528.)

Ha méltóztatik hozzájárulni, a jelentés felolvasottnak tekintetik. Az előadó úr fog szólni.

Belitska Béni, a közigazgatási bizottság előadója: T. ház! Az 1879-iki árvíz által, nagyrészen romba döntött Szeged tervszerű kiépítésének biztosítása céljából, az 1884: IV. tcz. által ott ideiglenesen az 1893. év végeig »középítészeti tanács« állított fel, melynek az volt a hivatása, hogy a város hatóságát a város kiépítése és a közegészségügyi állapotok fejlesztésére és biztosítására célzó tevékenységében támogassa és az ugyanazon törvény XII. szakasza által létesített építési alaptól a város közönségének szabályozási munkálatokra segélyt nyújthasson. Tekintetbe véve azt, hogy a középítészeti tanács működése kilencz évi fennállása óta a város fejlődésére üdvös volt és hogy a tanács elintézése alá került ügyeknek száma az utolsó hat évben 900 és 1000 között váltakozott és az utolsó, 1892. évben is 935 volt; tekintetbe véve, hogy a Szegeden létező kivételes viszonyok teljes kiegyenlítést a mai napig sem nyertek; de ezen idő tartama alatt a középítészeti tanács működése üdvösnek bizonyult: ennek további tíz évre való meghosszabbítását célzó ezen törvényjavaslatot van szerencsém a közigazgatási bizottság megbízásából és annak nevében a t. háznak elfogadásra ajánlani. (Helyeslés.)

Elnök: Kíván-e valaki szólni? Ha senki sem kíván szólni, a vitát bezárom.

A kérdés az, méltóztatik-e a törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadni igen vagy nem? (Igen!) Gondolom, kimondhatom határozatképen, hogy ez elfogadtatik. E szerint a törvényjavaslat általánosságban elévén fogadva, következik a részletes tárgyalás.

Perczel Béni jegyző: (olvassa a törvényjavaslat címét; az 1. és a 2. §-t, melyek észrevétel nélkül elfogadtatnak).

Elnök: Ezzel a törvényjavaslat úgy általánosságban, mint részleteiben elévén tárgyalva, méltóztatassanak hozzájárulni, hogy ez a holnapi ülésen harmadszori olvasásban tárgyalassék. (Helyeslés.) Ily értelemben mondom ki a határozatot.

Következik a közigazgatási bizottság 529. számú jelentése, »Székelykeve és Borcsány községekben az országgyűlési képviselőválasztási jog gyakorlásáról« szóló törvényjavaslat tárgyában.

Méltóztatnak hozzájárulni, hogy a törvényjavaslat általánosságban olvasottnak tekintessék? (Helyeslés.) Az előadó úr fog szólni.

Belitska Béni előadó: T. ház! Székelykeve község 1893. év folyamán lett Torontálmegye területéről Temesvármegyébe átkebelezve; a Nyitrámegye területén levő Nagy-Borcsány község pedig a folyó évben lett a Trencsénmegye területén levő Kis-Borcsány községgel egyesítve. Ezen így egyesített község Nyitrámegye területéhez csatoltatván, ezen átkebelezés következtében természetes és magában értetődő dolognak látszik az, hogy ezen két község lakossága összes honpolgári jogait csak azon törvényhatóság területén gyakorolhatja, a mely törvényhatóság területébe a községeket átcsatolták; mindazonáltal tekintetbe véve azon körülményt, hogy többrendbeli törvényünk, nevezetesen az 1884: VII., az 1886: XXVII. és különösen az 1877: X. tcz. 3. §-a oly rendelkezést tartalmaznak, mely szerint a választó kerületek és a választó székhelyek csakis törvény által változtathatók meg: szükséges, hogy a nevezett két községben is az országgyűlési képviselő választási jog gyakorlásáról törvény alkottassék.

Ez célja a tárgyalás alatt levő törvényjavaslatnak, a melyet mivel a célba vett rendelkezés által a két választó kerület viszonyai lényeges változást úgy sem szenvednek, van szerencsém a közigazgatási bizottság nevében elfogadásra ajánlani. (Helyeslés.)

Elnök: Kíván valaki szólni, t. ház? (Nem!) Méltóztatik a törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadni? (Igen!) Ezzel elfogadottnak jelenem ki. Következik a részletes tárgyalás.

XL. TÖRVÉNY-CZIKK

a budapest-esztergomi helyi érdekű vasut engedélyezése tárgyában.

(Szentelést nyert 1893. évi december 27-én. Kihirdettetett az «Országos Törvénytár»-ban 1893. évi december 30-án.)

1. §. A ministerium ezennel felhatalmaztatik, hogy a m. kir. államvasutak duna-balparti körvasutjának Budapest-Angyalföld állomásából kiágazólag, Újpest közelében a Dunát áthidalva, — Esztergom, mint forgalmi végpont irányában az esztergom-almásfüzitői helyi érdekű vasut⁽¹⁾ Tokod, illetve Kenyérmező állomásáig vezető helyi érdekű gőzmozdonyu vasutnak kiépítésére és üzletére az 1880. évi XXXI. és 1888. évi IV. törvényczikkekben foglalt feltételek alatt az engedélyt kiadhassa.⁽²⁾

2. §. A budapesti duna-jobbparti és balparti körvasutakat összekötő hid, az ó-budai kapcsolatos vonalrészekkel együtt állami tulajdont képeznek és ennek megfelelően a telekkönyvbe bevezetendők. Azonban a budapest-esztergomi vasut részére a hidnak minden díj nélküli használata az engedély egész tartamára biztosittatik és ezen jog szintén telekkönyvileg bevezetendő.

3. §. Az 1891. évi XXIV. törvényczikk⁽³⁾ 1. §-ában felsorolt vasutvonalak kiegészítése gyanánt a budapest-dunajobbparti gőzmozdonyu körvasutnak az 1. §. alapján engedélyezendő helyi érdekű vasutal állami költségen való összeköttetése egyuttal elrendeltetik. A ministerium felhatalmaztatik, hogy ezen összekötő vonal költségeit az idézett törvényczikk 5. §-a szerint felvett kölcsön maradványából fedezhesse.

4. §. Ezen vasut engedélyezésének megtörténtéről a kereskedelemügyi minister az 1880. évi XXXI. t.-cz. 1. §-a értelmében az országgyűlésnek jelentést teend.

5. §. Ezen törvény kihirdetése napján lép életbe és végrehajtásával a kereskedelemügyi és a pénzügyminister bizatnak meg.

XLI. TÖRVÉNY-CZIKK

az 1878. évi XX. törvényczikkbe iktatott és az 1887. évi XXIV. törvényczikkkel meghosszabbított vám- és kereskedelmi szövetség XVI. cikkének módosításáról.

(Szentelést nyert 1893. évi december 27-én. Kihirdettetett az «Országos Törvénytár»-ban 1893. évi december 30-án.)

1. §. Az 1878. évi XX. törvényczikkbe iktatott és az 1887. évi XXIV. törvényczikkkel meghosszabbított vám- és kereskedelmi szövetség XVI. cikke a

⁽¹⁾ Ez engedélyokmányt a keresk. min. 1894 jan. 16. 97,881/1893. sz. rend. tartalmazza (1894. R. T. I. 81.). V. ö. továbbá 1896 aug. 22. 54,072. sz. keresk. min. rend., függelék a budapest-esztergomi h. é. vasut engedélyokiratához (1896. R. T. II. 206.).

⁽²⁾ V. ö. 1890: XXXIV. t. cz.

⁽³⁾ Az 1891: XXIV. t. cz. a budapesti Duna-jobbparti gőzmozdonyu körvasutról rendelkezik.

magyar ministerium és Ő Felsége többi királyságainak és országainak ministeriuma közt létrejött megállapodás alapján következőleg módosittatik:

XVI. CZIKK.

1. Találmányok és használati mustrák mindkét állam területén törvényes oltalomban részesítendők.

2. Az egyik állam polgárai, vagy azon személyek, kik ezen állam területén laknak, vagy ott teleppel bírnak; a találmányok és használati mustrák oltalma tekintetében a másik állam területén ugyanazon jogokat élvezendik, mint ennek a saját állampolgárai.

3. Ha valamely, az egyik állam területén bejelentett találmány a szabadalom megadásának napjától számítandó 90 napon belül vagy az egyik állam területén bejelentett használati mustra a bejelentés napjától számítandó ugyanily határidőn belül a másik állam területén is mint találmány, illetve használati mustra jelentetik be; ezen későbbi bejelentésnek minden tekintetben ugyanazon hatálya van, mintha az első bejelentés idejében eszközöltetett volna.

4. Valamely ezen czikk értelmében az egyik állam területén bejelentett találmány vagy használati mustra ezen állam területén nem részesülhet nagyobb terjedelmű vagy hosszabb tartamu oltalomban, mint azon állam területén, hol a találmány vagy használati mustra először bejelentetett.

5. Az egyik állam területén előállított árúknak a másik állam területére való bevitele, az illető találmány vagy használati mustra oltalma tekintetében, ezen utóbbi államban, nem vonhat maga után hátrányos következtetéseket.

6. Az egyik államterület szabadalmi hatóságától kiadott határozatok és hirdetmények, ha azok a másik állam szabadalmi hatóságai előtt használatnak, külön hitelesítésre nem szorulnak.

7. Az eddig közös egyetértéssel engedélyezett szabadalmak addig, míg azok újabb törvény értelmében át nem alakíttatnak, tartamuk idejére mindkét állam területén érvényben maradnak.

Ily szabadalmak meghosszabbítása vagy érvénytelenítése iránt a két államterület kereskedelemügyi ministerei egyetértőleg határoznak.

A mennyiben az egyik államterület kereskedelemügyi ministere a hosszabbításhoz hozzá nem járulna, a szabadalom ezen állam területére nézve hatályát veszíti.

Ha ily szabadalomnak az egyik állam területére nézve kimondott érvénytelenítése a másik állam területén megtagadtatik, vagy az ez iránti javaslat-hoz a hozzájárulás a javaslat beérkeztétől számítandó három hónapon belül nem nyilvánított, a szabadalom azon állam területére nézve és azon terjedelemben válik hatálytalanná, a melyben és a mely terjedelemben az érvénytelennek kimondatott.

Az ilyen szabadalmakat érintő egyéb ügyeket mindkét állam kereskedelemügyi ministerei közlik egymással.

Az ily szabadalomnak a másik állam területén eszközendő meghosszabbításaért az utóbbinak a jelenlegi szabadalmi díjnak megfelelő 25%-nyi lajstromozási díj fizetendő.

630 1893 : *XLI. t. cz. A vám- és keresk. szövetség XVI. cz. módosításáról.*

8. Addig, míg az egyik vagy a másik nek, ugyanott az eddigi szabályok maradnak állam területén a szabadalmak oltalmára nézve hatályban.⁽¹⁾ új törvényes határozmányok életbe nem lép-

2. §. A jelen törvény 1894. évi január hó 1-én lép életbe és végrehajtásával a kereskedelemügyi minister bizatik meg.

(1) Jelenleg Magyarországon az 1895: XXVII. t. cz., Ausztriában pedig az 1897 jan. 11. törvény (1897. R. G. Bl. 30.) rendelkezik a találmányi szabadalmakról.

(2) V. ö. 1893 decz. 30. 94.783. sz. keresk. min. rend., az 1878: XX. t. cikkbe iktatott és az 1887: XXIV. t. cikkel meghosszabbított vám és keresk. szövetség XVI. cz. módosításáról szóló 1893: XLI. t. cz. végrehajtása tárgyában (1893. R. T. 2799.).